

Ο ΙΩΒ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ *)

ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΩΒ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ'.

- 1 Ἐπ' αὐτῷ δὲ τούτῳ εἶναι ἔντρομος ἡ καρδία μου
καὶ ἀναπηδᾷ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς.
- 2 Ἀκούσατε μετὰ προσοχῆς τὸν κρότον τῆς φωνῆς Αὐτοῦ,
καὶ τὸν πάταγον τὸν ἐξερχόμενον ἀπὸ τοῦ στόματος Αὐτοῦ.
- 3 Εἰς πᾶσαν τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐξαπολύει αὐτὸν (τὸν πάταγον),
τὴν δὲ λάμπιν (τῶν ἀστραπῶν) Αὐτοῦ εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς.
- 4 Μυκᾶται μὲν μετὰ τὴν λάμπιν ἡ βροντή, ὡς βοῆ τῆς μεγαλειότητος
[Αὐτοῦ,
ἀνεπισχέτως δὲ ἐπάγει τὰς ἀστραπὰς μετὰ καὶ τῆς ἀκοῆς τῆς φωνῆς
[Αὐτοῦ.
- 5 Θαυμαστῶς βροντᾷ ὁ Θεὸς τῇ φωνῇ αὐτοῦ.
ποιεῖ δὲ καὶ ἄλλα ἐξαίσια, ἀδιάγνωστα ἡμῖν καὶ ἄδηλα 1'
- 6 Ναί. Αὐτοῦ ἐντολῇ καταφέρεται ἡ χιὼν ἐπὶ τῆς γῆς,
ὑετοὶ δὲ καὶ ὄμβροι σφοδροὶ καταρρήγνυνται.
- 7 Καὶ τῇ χειρὶ μὲν παντὸς ἀνθρώπου ἐσφράγισεν (ἐναπέθετο)
τὰ πρὸς διάγνωσιν πάντων τῶν τῆς ποιήσεως αὐτοῦ ἀνθρώπων 2.
- 8 Τὰ δὲ θηρία σπεύδουσιν εἰς τὰς ἰδίας κρύπτας

*) Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τόμου σ. 335.

1. Ἡ ἐν τοῖς προηγουμένοις στίχοις (1-5) περιγραφὴ τῶν φαινομένων τῆς βροντῆς καὶ τῶν ἀστραπῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε ὑπέθεσάν τινες, ὅτι πράγματι ἐβρόντα καὶ ἤστραπε καθ' ὃν χρόνον ὠμίλει ὁ Ἐλιοῦ. Ἐνδέχεται, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀπαράιητος ἡ τοιαύτη ὑπόθεσις παρὰ ποιητῆ, ἀριστοτέχνη εἰς τὰ τοιαῦτα.

2. Παραφθορὰ τις ἀρχαία τοῦ κειμένου δὲν ἀποκλείεται. Ἴσως θὰ προέκυπτε νόημα μᾶλλον σύμφωνον πρὸς τὰ συμφραζόμενα, ἐάν ἀντὶ hejad jahthom ἀνεγινώσκετο kejal jahmoth (=πᾶς ἄνθρωπος θερμαίνεται προχειρῶς, κατὰ δύναμιν). Ἡ ὡς ἄνω ἀπόδοσις τοῦ νοήματος τοῦ ὑπάρχοντος κειμένου, κατὰ τὴν τοῦ λόγου ἀκολουθίαν γενομένη, τοῦτο θέλει νὰ δηλώσῃ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ὡς τοιοῦτοι, ὡς λαβόντες καὶ φέροντες ἴδια διακριτικὰ γνωρίσματα τῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ πλάστου προσελεύσεως αὐτῶν, ἐκφαίνουσι τοῦτο καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δι' ὧν ἐπισοῦσι τρόπων καὶ κατασκευάζουσι μέσων τεχνητῶν πρὸς σκέπην καὶ προφύλαξιν ἀπὸ τῶν ἐκάστοτε ἐνσηκτευσῶν δυσχεμεριῶν καὶ χαλεποτήτων τῆς καιροῦ.

καὶ ἀναπαύονται εἰς τὰς ἰδίας κοίτας.

- 9 Ἐκ τῶν ταμείων τοῦ Νότου ἔρχεται ἡ θύελλα
καὶ ἐκ τῶν ἀρκτῶν ἀνέμων τὸ ψῦχος.
- 10 Ἀπὸ τῆς πνοῆς τοῦ Θεοῦ γίνεται ὁ πάγος
καὶ τοῦ πλάτους τῶν ὑδάτων συντελεῖται ἡ (συστολὴ) σύμπηξις.
- 11 Σκοτεινὰ πάλιν καὶ ὄμβροφόρα ἐκφάνει νέφη,
καὶ νεφέλας διαχέει τὸ ἴδιον φῶς προϊμένας.
- 12 Ταῦτα δὲ ὑπὸ τὴν Αὐτοῦ κυβέρνησιν οὕτω περιάγονται κύκλω,
ὥστε νὰ ἐκτελῶσιν ἀνά τὴν οἰκουμένην τὰ αὐτοῖς ἐπιτασσόμενα
- 13 ἔφ' οἴφδῃποτε σκοπῶ καὶ ἂν ἐπαγάγη αὐτά,
εἴτε ὡς μάλιστα καὶ ῥάβδον κολαστήριον,
εἴτε ἐπ' ἀγαθῶ καὶ κόσμῳ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γῆς,
εἴτε πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἑαυτοῦ χάριτος (πρὸς τοὺς ἀνθρώπους).
- 14 Ἐνωτίσθητι ταῦτα Ἰώβ,
καὶ ἀτρέμας ἔχων σκέψαι ἐν ἡσυχίᾳ τὰ θαυμάσια ἔργα τοῦ Θεοῦ.
- 15 Ἐχεις τινὰ γνῶσιν περὶ τούτου, πῶς ἐπιτάσσει ὁ Θεὸς εἰς τὰ νέφη,
καὶ πῶς ἡ νεφέλη αὐτοῦ ἀπαυγάξει τὸ ἑαυτῆς φῶς ;
- 16 Ἐχεις τινὰ γνῶσιν περὶ τῶν ταλαντεύσεων τῶν νεφῶν,
τοῦ θαυμασίου τούτου ἔργου τοῦ τὴν γνῶσιν Παντελείου ;
- 17 Σοῦ δὲ αὐτοῦ τὰ ἐνδύματα διατὶ ἀποβαίνουσι θεομὰ,
ὅταν λωφήσῃ ἡ γῆ, νοτίου ἀνέμου ἐπιπνέοντος ;
- 18 Συνεξέτεινας αὐτῷ καὶ σὺ τοῦ οὐρανοῦ τὸ στερέωμα
χυτοῦ κατὰστρου ἐν εἴδει ;
- 19 Γνώρισον ἡμῖν τί θὰ ἀντείλωμεν Αὐτῷ φιλονεικοῦντες,
ἀφ' οὗ ἐν σκότει διατελοῦντες ἀδυνατοῦμεν συνείρειν λόγον ;
- 20 Μήπως θὰ ὀμιλήσω προειδοποιήσας αὐτὸν (καὶ λαβὼν τὴν ἀδειαν αὐτοῦ) ;
ἢ θὰ εἶπη τις, νὰ ὀμιλήσω καὶ νὰ κατανοηθῶ ;
- 21 Καὶ ἤδη ἀδυνατοῦσιν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἀτενίζωσιν εἰς τὸ τοῦ ἡλίου φῶς
ἐφ' ὅσον λάμπει ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ διεληθὼν ὁ ἄνεμος ἔχει αἰθριάσει
[αὐτόν.
- 22 Ἀπὸ Βορρᾶ ἔρχεται ἡ χουσαύγεια (τὸ βόρειον σέλις ;),
ἡ ἔκπαγλος αὐτῆ δόξα ἡ τὸν Θεὸν περιβάλλουσα
- 23 Ὁ ὕψιστος βεβαίως ὑπάρχει ἀνεύρετος, ὡς οἰκῶν φῶς ἀπρόσιτον,
οὔτε ὅμως τὴν κρίσιν οὔτε τῆς δικαιοσύνης τὴν μεγαλειότητα
καταπατεῖ¹, διότι εἶναι τῇ δυνάμει ὑπέροχος.

1. Ἡ τοιαύτη ἀπόδοσις τοῦ ἀντιστοίχου ἑβραϊκοῦ ῥήματος εἶναι ἐνταῦθα προτιμότερα τῆς ἄλλης αὐτοῦ ἐκδοχῆς : θὰ ἀποκριθῆ, δηλ. θὰ ἀξιῶσῃ

- 24 Διὰ τοῦτο εἶναι αἰδέσιμος μὲν τοῖς ἀνθρώποις,
ὕπερορῶ δὲ Αὐτὸν οὐδεὶς τῶν τὴν καρδίαν (δηλ. ἀληθῶς) σοφῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΗ΄.

- 1 Ἀποκριθεὶς δὲ τῷ Ἰὼβ ὁ Κύριος ἐκ μέσου τῆς θυέλλης εἶπεν·
- 2 Τίς εἶναι οὗτος ὃ ἐν λόγοις ἄφροσι καὶ ἀσυνέτοις ἐπισκοτιζῶν
καὶ ἐκστρέφων ὅ,τι εἶναι θείας βουλῆς ἔργον;
- 3 Ζῶσαι ἤδη ὡς ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου καὶ ἔσο ἔτοιμος,
ἵνα ἐρωτήσω σε ἐγὼ, διαφωτίσης δέ με σύ.
- 4 Ποῦ ἦσο ὅτε ἐγὼ ἐθμελίουν τὴν γῆν;
δήλωσόν (μοι), ἐὰν γινῶσιν ἔχης καὶ σύνεσιν·
- 5 Τίς ὥρισε τὰ μέτρα αὐτῆς, ἐὰν γνωρίζης
ἢ τίς ἐξέτεινε ἐπ' αὐτῆς σχοινίον πρὸς καταμέτρησιν;
- 6 Ἐπὶ τίνος βάσεως ἔχουσιν ἐμπαγῆ οἱ στυλοβάται αὐτῆς,
ἢ τίς κατέθηκε τὸν ἀκρογωνιαῖον αὐτῆς λίθον,
7 ὅτε ἀπὸ κοινοῦ ἠλάλαξαν οἱ ἀστέρες τῆς αὐγῆς,
καὶ ἠγαλλιάσαντο πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ; ¹

προσοχῆς, καίτοι δὲν ἀποκλείεται οὐδὲ αὕτη, ἐὰν βεβαίως ἀναγνωσθῆ ἢ πρῶτασις κατ' ἐρώτησιν: δὲν θὰ ἀξιῶση ὁμῶς προσοχῆς τὴν....;

Κεφ. ΔΗ'—ΔΘ'. Ὡς ὑπάρχει γνωστὸν ἐκ τῆς πρὸ τοῦ λόγου τοῦ Ἐλιοῦ (λβ'—λζ') προηγηθείσης μακρᾶς συζητήσεως μεταξύ τοῦ Ἰὼβ καὶ τῶν τηρῶν αὐτοῦ φίλων (δ'—λα'), πιεζόμενος ὁ Ἰὼβ ὑπὸ τοῦ ἐλέγχου τῶν φίλων αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κρίσεων αὐτῶν τῶν ἐπισφαλῶν οἰογεὶ ἔκκλησιν ποιούμενος πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν, εἶχεν ἐκφράσει τὴν ἐπιθυμίαν νὰ εὗρισκεν, εἰ δυνατόν, αὐτὸν τὸν Θεόν, καὶ νὰ ἤκουεν ἀμέσως παρ' αὐτοῦ τὴν κρίσιν τὴν ὑστάτην καίπερ ἄλλως τολμῶν νὰ παρενέιρη λόγους περὶ ἀθαιρέσεως τοῦ Ὑψίστου ἐν τοῖς κρίμασι αὐτοῦ καὶ ἐνεργείαις ἀπέναντι τοῦ ἀσθενοῦς πλάσματος, τοῦ ἀνθρώπου, λόγους ἐκφερομένους μὲν ἐν ὀδύνῃ καὶ ἀπογνώσει, ἀλλὰ θιγόντας αὐτὴν τὴν δικαιοσύνην καὶ αὐτὴν τὴν ἀγιότητα τοῦ παντελείου ὄντος. Ἦδη ἐμφανίζεται ὁ Θεὸς καὶ ὁμιλεῖ, ὁμιλεῖ δέ, ὡς εἰκός, ὄχι ὡς συζητῶν, ἀλλ' ὡς κριτῆς ὑπέρτατος, ὡς δικαιοκρίτης ἀποφαινόμενος περὶ ὧν ἀστόχως εἶπον οἱ προλαλήσαντες καὶ διαλεχθέντες.

Ἐλέγχεται δὲ ὑπὲρ τοὺς φίλους αὐτοῦ αὐτὸς ὁ Ἰὼβ δι' ὅσους ἐξήνεγκε δισταγμοὺς καὶ λόγους βλασφημίας περὶ τῆς θείας δικαιοσύνης καὶ ἀγιωσύνης, ἔστω καὶ ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς ὀδύνης καὶ ἐν τῇ πιέσει τῶν ἐνοχοποιήσεων τῶν φίλων αὐτοῦ. Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ ἔξαρσις τῶν ἀπὸ τῶν θαναμάτων τῆς φύσεως καὶ τῆς φυσικῆς ἱστορίας λαμβανόμενων θεῶν λόγων.

1. Ἡ γνωστὴ τοῦ στίχου τούτου ἀπόδοσις κατὰ τὴν ὀρχαίαν ἑλληνικὴν μετάφρασιν τῶν Ο' («ὅτε ἐγεννήθησαν ἄστρα, ἦνυσάν με.... πάντες ἄγγελοι μου») δὲν εἶναι μὲν καθ' ἑαυτὴν ἀπόβλητοι, ἤττον ὁμῶς συνᾶδει εἰς τὴν

- 8 Περιέφραξε δὲ τίς διὰ πυλῶν τὴν θάλασσαν,
 ὅτε ὡς ἐκ μήτρης ἐκθρώσκουσα εἰς ὑπαρξίν προήρχετο,
 9 ὅτε περιέβαλον αὐτὸν διὰ νεφέλης ὡς δι' ἱματίου,
 καὶ δι' ὀμίχλης σκοτεινῆς ὡς διὰ σπαργάνης ;
 10 καὶ ἐπιμέτρησα μὲν αὐτῇ τὰ ὄριά μου,
 ἐπέθηκα δὲ μοχλοὺς καὶ πύλας,
 11 καὶ εἶπον, θὰ ἔρχησαι ἕως ἐδῶ καὶ ὄχι περαιτέρω,
 καὶ ἐδῶ ἐτέθη τέσμα εἰς τὸ γαυρίαμα τῶν κυμάτων σου ;
 12 Μήπως ἀφ' οὗτο ὑπάρχεις σύ, ἐπὶ τῇ σῇ διαταγῇ φαίνεται ἡ αὐγὴ,
 παρὰ σοῦ δὲ ἔμαθεν ἡ ἡὼς τὴν ἑαυτῆς τάξιν,
 13 νὰ καταλαμβάνῃ τὴν γῆν ἀπ' αὐτῶν τῶν ἄκρων αὐτῆς,
 καὶ νὰ ἐκτινάσῃ ἀπ' αὐτῆς τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα
 15 ἐκποδῶν μὲν ποιουμένη ὅ,τι εἶναι τὸ φῶς αὐτῶν, τὴν νύκτα,
 συντρίβουσα δὲ τὸν (πρὸς κακουργίαν) ἐπηρμένον βραχίονα αὐτῶν ;¹
 16 Κατήλθες μέχρι τῶν πηγῶν τῆς θαλάσσης,
 καὶ περιεπάτησας εἰς τὸν μυχὸν τῆς ἀβύσσου ;
 17 Ἀπεκαλύφθη σοι ποῦ εὐρίσκονται αἱ τοῦ θανάτου (ἄδου) πύλαι,
 καὶ εἶδες τὰς πύλας τῶν ζοφερῶν καταχθονίων ;
 18 Ἐπεσκόπησας τῆς γῆς τὰ πλάτη ;
 ἀπάγγειλόν μοι, ἐὰν ἐγνώρισας, ταῦτα πάντα.
 19 Ποῦ εἶναι ἡ ὁδὸς ἡ φέρουσα εἰς τὸ σκῆνωμα τοῦ φωτός,
 ποῦ δὲ εὐρίσκεται τοῦ σκότους ὁ τόπος ;
 20 Γνωρίζεις οὕτως, ὥστε νὰ συμπαραλάβῃς αὐτὰ εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν,
 καὶ νὰ φέρῃς ἕκαστον εἰς τὸ ἴδιον οἶκημα ;
 21 Βεβαίως γνωρίζεις, διότι τότε ἐγεννήθης,
 καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς σου εἶναι πολυάριθμα !
 22 Ἐφθασας μέχρι τῶν θησαυρῶν τῆς χιόνος,

ἀκολουθίαν τοῦ λόγου, διατρίβοντα ἐνταῦθα περὶ τὴν δημιουργίαν τῆς γῆς
 καὶ προϋποθετίσας τὴν προλαβοῦσαν γένεσιν τῶν ἐν οὐρανοῖς πάντων
 (ὄρατῶν τε καὶ ἀοράτων).

1. Παρέμβλητος φαίνεται ὁ μεταξὺ τοῦ στίχου τούτου (15) καὶ τοῦ 13α
 παρεπιπίπτων 14ος στίχος, οὐ μόνον ὡς διακόπτων τὴν ἄμεσον λογικὴν συν-
 οχὴν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκφράζων νόημα κάπως ἐξεζητημένον, ὡσεὶ ἔλε-
 γεν. Παρὰ σοῦ ἔμαθεν ἡ ἡὼς, ὅσα ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ταῦτα ἀπὸ τῶν
 συγκεχυμένων καὶ ἀσαφῶν σκιῶν τοῦ νυκτερινοῦ σκότους νὰ μετατρέψῃ εἰς
 μορφὰς διακεκριμένας καὶ σαφεῖς, δίκην σφραγίδος, τὸν πρὶν ἄμορφον πη-
 λὸν τυπούσης, καὶ ἐν εἴδει ἀμφίσεως, ὡς ἐνδεδυσμένα παριστώσης τὰ πρὶν
 γυμνά φαινόμενα.

- καὶ εἶδες τῆς χαλάξης τὰ θησαυρίσματα,
 23 ὅσα ἐγὼ ἀπεθησαύρισα εἰς καιρὸν ἀνάγκης,
 εἰς ἡμέραν ἀγῶνος καὶ πολέμου ;
 24 Ποῦ εἶναι ἡ ὁδὸς ἢ φέρουσα εἰς τὸν τόπον τῆς διανομῆς τοῦ φωτός
 καὶ τῆς διαχύσεως τοῦ Εὐρου ἐπὶ τῆς γῆς ;
 25 Τίς διήνοιξεν αὐλακας εἰς τὰς ἐπομβρίας,
 καὶ διόδους εἰς τὰς ἀστραπᾶς τῶν βροντῶν,
 26 ὅπως βρέχη μὲν εἰς γῆν, ἀνθρώπων γυμνῆν.
 καὶ εἰς ἔρημον, ἀοίκητον ὑπὸ βροτῶν,
 27 χορτάζει, δὲ ἔρημα καὶ χέρσα,
 καὶ ἐκφύη βλάστημα γλόης ;
 28 Ὑπάρχει τις γεννήτωρ τῆς βροχῆς,
 ἢ ἐγέννησέ τις τὰς δεξαμενὰς τῆς δρόσου ;
 29 Ἐκ γαστρὸς τίνος ἐξέρχεται ὁ πάγος,
 καὶ τίς ὁ τίκτων τὴν πάχνην τοῦ οὐρανοῦ ;
 30 πῶς ὡς πέτρωμα συσπῶνται τὰ ὕδατα,
 καὶ τῆς ἀβύσσου αἱ ἐπιφάνειαι συνδοῦνται ;
 31 Δύνασαι τῆς Πλειάδος τὸ περιζῶμα νὰ συνδέσῃς,
 ἢ νὰ λύσης τοῦ Ὁρίωνος τοὺς καταδέσμους ;
 32 Δύνασαι τὰ Ζῳδία νὰ ἐξαγάγῃς ἐν τῷ οἰκείῳ καιρῷ,
 καὶ τὴν Ἄρκτον νὰ ὀδηγήσῃς μετὰ τῶν σκύμων αὐτῆς ;
 33 Γνωρίζεις τοῦ οὐρανοῦ τοὺς νόμους,
 ἢ καθορίζεις τὴν αὐτοῦ δύναμιν καὶ ὅσπῃ ἐπὶ τῆς γῆς ;
 34 Μήπως ὕψοις εἰς τὰ νέφη τὴν φωνὴν σου,
 καὶ ὑδάτων πλήμυρα σὲ κατακλύζει ;
 35 Μήπως ἐξαποστέλλεις ἀστραπᾶς,
 καὶ πορευόμεναι λέγουσι πρὸς σέ, ἰδοὺ ἔτοιμοι ἡμεῖς ;
 36 Τίς ἐνέβαλε σάφειαν εἰς τὰ κατ' ἐπίφασιν
 καὶ σύνεσιν εἰς τὰ κατ' ὄψιν ;¹

23 24) περὶ τοῦ ἀνέμου *Eûrou* (qadim) πρβλ. τὰ προσημειωθέντα ἐν 15,2. Τὰ δὲ τοῦ σγ. 23 ἴσως ὑπαινίσσονται γεγονότα, οἷα τὸ ἀξιοσημείωτον ἐν Ἰησοῦ Ναυῆ 10,13 πρβλ. καὶ Ἦσ. 30,30. Ἰεζ 13,11.13 καὶ δὴ καὶ Ἀποκ. 16,21.

1. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς τοῦ λόγου ἀκολουθίας ἀποκλείεται πᾶσα ἄλλη ἔννοια, μὴ ἀμέσως ἀναφερομένη εἰς τὰ ἐν τοῖς μετεώροις συμβαίοντα, διὰ τοῦτο ὑπὸ τὰ ἀντίστοιχα ἐβραϊκὰ ὀνόματα t u c h o t h (κυρ. ἐπίχρισμα, κονίαμα) καὶ s e k v i e ἢ sekiah, sekith=Ἰνδαλαμα, φάσμα, νοητέα αὐτὰ τὰ φωτεινὰ φαινόμενα τῶν ἀστραπῶν, ὡς καθ' ἑαυτὰ μὲν ναὺ καὶ συνέσεως ἄμοιρα, ἀλλ' ὡς

- 37 Τίς δύναται νὰ ἀριθμήσῃ ἐν σοφίᾳ πόσα νέφη χρειάζονται,
καὶ πόσους οὐρανίους ἄστρούς ἔχει νὰ ἐκκενώσῃ,
38 ὅπως τὸ χῶμα διαλυθῆῃ καὶ πληθοποιηθῆῃ,
καὶ οἱ βῶλοι ἀποβῶσι συγκολλήσιμοι;
39 Μήπως σὺ θηρεύεις ἄγρον τῷ λέοντι
ἢ θήραμα πρὸς χορτασμόν τῶν σκύμων,
40 ὅταν κύπτωσιν ἐν ταῖς τρώγλαις,
κατακλίνωνται ἐν ταῖς λόχμαις πρὸς ἔνεδρον;
41 Τίς παρέχει τῷ κόρακι τὴν βορὰν αὐτοῦ,
ὅταν οἱ νεοσσοὶ αὐτοῦ κρᾶζωσι πρὸς τὸν Θεόν,
ἐλλεῖψει τροφῆς περιπλανώμενοι;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ'.

- 1 Ἐχων ἔννοιαν τοῦ καιροῦ τοῦ τοκετοῦ τῶν αἰγῶν τοῦ βράχου,
παραφυλάττεις πότε θὰ ᾠδίνωσιν αἱ ἔλαφοι;
2 Ἀριθμεῖς εἰς πόσους μῆνας θὰ συμπληρώσωσι τὴν κνοφορίαν,
καὶ γνωρίζεις (φροντίζεις) πότε θὰ γεννήσωσιν;
3 ὅτι συγκύπτουσαι παιδοποιῶσι
καὶ τῶν ᾠδίνων ἀπαλλάσσονται γογατίζουσαι;
4 ὅτι ἐν τῷ πεδιάδι ἄδρουῦνται τὰ νεογνά αὐτῶν καὶ αὐξάνονται,
ἐξερχόμενα δὲ ἀπαξ δὲν ἀνακάμπτουσι πλέον εἰς τοὺς γονεῖς;
5 Τίς ἐξαπέστειλεν ἐλεύθερον τὸν ὄναγρον,
τίς δὲ ἔλυσε τὰ δεσμὰ τοῦ ἀγρίου ὄνου;
6 εἰς ἐνδαίτημα αὐτοῦ ᾤρισα τὴν ἔρημον χώραν,
καὶ εἰς κατοικίαν αὐτοῦ τὴν ἀλμυρίδα γῆν.
7 Καταγελᾶ ἐκεῖ τοῦ θορούβου τῆς πόλεως,
δὲν ἔχει νὰ ἀκούσῃ τὴν κραυγὴν τοῦ βιαστοῦ (ἐργοδιώκτου),
8 νομὴν ἔχει ὅτι γλίσχρον φύεται ἀνὰ τὰ ὄρη,
καὶ ἀναζητεῖ πᾶν εἶδος χλωροῦ.
9 Θὰ θελήσῃ **ὁ βόνασος**¹ νὰ σοὶ δουλεύῃ,
ἢ νὰ διανυκτερεύῃ παρὰ τῆ σῆ φάτιν;

μετὰ τοῦ ἐνεργοῦντα, καὶ τὰς τοῦ δημευροῦ ἐπιταγὰς μετὰ σοφίας καὶ συνέσεως ἐπιτελοῦντα.

1. Νοητέος φαίνεται ἐνταῦθα ὁ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο γνωστός ἀγριὸς βοῦς λεγόμενος καὶ *βοῦς οὖρος* (λατ. *bos urus*), διάφορος μὲν τοῦ συνηθου *βουβάλου*, διάφορος δὲ καὶ τοῦ *μονοκέρωτος* (ἢ *δινοκέρωτος*), ὡς ἀρχαῖαι μεταφράσεις ἀποδίδουσι τὸ ἀντίστοιχον ἑβραϊκὸν *raim* ἢ *réim*.

- 10 θὰ δυνηθῆς νὰ προσδέσης τὸν βόνασον εἰς τὴν ζεύγλην διὰ ζυτήρων,
ἢ θὰ θελήσῃ νὰ βωλοκοπῇ ἀνά τὰς κοιλάδας ἐρχόμενος ὀπισθὲν σου;
- 11 Θὰ ἔχῃς ἀράγε ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτόν, ὡς πολὺ ἰσχυρόν,
καὶ θὰ καταλίπῃς εἰς αὐτὸν ὅ,τι ἔχεις νὰ ἐργασθῆς σύ;
- 12 θὰ ἐμπιστευθῆς εἰς αὐτὸν νὰ φέρῃ τὴν συγκομιδὴν τοῦ σίτου σου;
καὶ τὴν συναγωγὴν τοῦ ἄλωνός σου;
- 13 Ἔχει τὰς πτέρυγας γαυριώσας ἢ στρουθοκάμηλος·
εἶναι ὅμως ἀξιά ὄτον καὶ ὅπως ὁ πελαργὸς καὶ ὁ σπιζίας;¹
- 14 Ὁχι! διότι ἀφίνει κτὰ γῆς τὰ φῶ ἀυτῆς,
καὶ ἐπὶ τοῦ χοῦ θάλλπει αὐτά,
- 15 λησμονεῖ δὲ ὅτι ἀνθρώπου πούς θὰ σκορπίσῃ αὐτά,
καὶ θηρίον τοῦ ἀγροῦ θὰ καταπατήσῃ αὐτά.
- 16 εἶναι σκληρὰ μεταχειρίσις τῶν ἰδίων γεννημάτων ὡς οὐκ ἰδίων,
εἶναι ἀφοβος μάταιωσις τοῦ ἰδίου πόνου.
- 17 Καὶ τοῦτο, διότι ἀπεστέρησεν αὐτὴν σοφίας ὁ Θεός,
οὐδὲ μετέδωκεν αὐτῇ συνέσεως μοῖραν.
- 18 Καὶ οὕτως ὅμως καταγεῶ τοῦ ἵππου καὶ τοῦ ἐπιβίτου αὐτοῦ,
ὀπότεν ἀνατείνουσα τὰς πτέρυγας, δρόμω φέρεται συντόνω.
- 19 Μήπως σὺ ἐμβάλλεις ῥώμην τῷ ἵππῳ
καὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ **φόβην**² ἐπενδύεις;
- 20 Μήπως τῇ σῆ ἐνεργείᾳ ὡς ἀκρις ἀναπηδᾷ,
ὁ δὲ γαῦρος αὐτοῦ φρουαγμὸς εἶναι τρόμος;
- 21 Τὴν γῆν ποδοσκαφεῖ ἀνὰ τὸ πεδίον,
καὶ τῇ ἰσχύϊ γεγηθὼς ἐξέρχεται τῶν βελῶν εἰς προϋπάντησιν.
- 22 Καταγεῶ τοῦ φόβου, οὐδὲ τρέμει,
οὐδὲ ἀναστρέφει ἀπὸ προσώπου ῥομφαίας,
- 23 καίτοι κροτεῖ μὲν ἐπ' αὐτὸν ἡ φαρέτρα,
ἀπαστρέπτει δὲ ἡ λόγχη καὶ τὸ δόρυ.
- 24 Συγκλονούμενος καὶ φουάτων καταρροφεῖ τὴν γῆν.

1. Ὑπὸ τὸ ἀντίστοιχον ἑβραϊκὸν ποזה φαίνεται νοητέον ἐνταῦθα, ὅ,τι καὶ κατωτέρω (στχ. 26) ὑπὸ gonez, τὸ γνωστὸν ὄρνιον *λέραξ* καὶ ἴσως εἰδός τι αὐτοῦ, διακρινόμενον ὑπὸ τὸ ὄνομα κέρκου ἢ σπιζίου. Ἡ λέξις αὕτη καὶ δύο ἄλλαι τοῦ στίχου τούτου ἀφέθησαν ἀμετάφραστοι παρὰ τοῖς Ὁ Ἐρμηνευταῖς.

2. Τὸ ἀντίστοιχον ἑβραϊκὸν ὄνομα (raamah) σημαίνει μὲν κυρίως *ταραχὴν, φόβον καὶ τρόμον*, ἐνταῦθα ὅμως ὑπαινίσσεται αὐτὴν τὴν ἀνωρθωμένην *χαίτην ἢ φόβην* αὐτοῦ, χωρὶς βεβαίως νὰ ἐξαχθῇ ἐντεῦθεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι καὶ ἐν τῷ ἑλληνικῷ *φόβη καὶ φόβος* ἔχουσι ῥιζικὴν συγγένειαν.

οὐδὲ δύναται νὰ ἀτρεμῇ τῆς σάλπιγγος ἠχούσης.

- 25 Κατὰ πᾶν σάλπισμα ἐπιφωνεῖ εὖγε !
μακρόθεν δὲ ὀσφραίνεται τὴν μάχην,
τοῦ ἀρχηγοῦ τὰ βροντοφωνήματα καὶ τῶν μαχομένων τὸν ἀλσαλητόν.
- 26 Ἐξάγει ὀφείλεται εἰς τὴν σὴν σύνεσιν, ὅτι ἵπταται ὁ ἱέραξ
καὶ πρὸς Νότον τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἀπευθύνει ;
- 27 Ἡ εἰς τὸ σὸν κέλευσμα, ὅτι ἀνυψοῦται ὁ ἀετὸς
καὶ κτίζει ὑψηλὰ τὴν φωλεὰν αὐτοῦ ;
- 28 κατοικίαν ἔχει τὸν βράχον,
καὶ κατάλυμα τοῦ βράχου τὴν ἀκωκὴν καὶ τοῦ ὄρους τὴν κορυφὴν ;
- 29 Ἐκεῖθεν ἀνιχνεύει τροφήν,
εἰς μακρὰν ἀποσκοποῦσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ.
- 30 εἶναι αἱματορροῖοι οἱ νεοσσοὶ αὐτοῦ,
καὶ ὅπου ὑπάρχουσι πτώματα, ἐκεῖ εἶναι καὶ αὐτός.

(ἀκολουθεῖ)

Β. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ, Καθηγητῆς